

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

2 Δεκεμβρίου 2014
Αριθμ. Πρωτ.: 190729/59398/2014

Πληροφορίες:

Γραφείο Υπουργού Δημόσιας Τάξης & Προστασίας του Πολίτη
Κ. Βασίλη Κικίλια
Π. Κανελλοπούλου 4
101 77 Αθήνα

Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
Κλάδος Ασφάλειας
Διεύθυνση Διαβατηρίων
Χίου 8
161 21 Καισαριανή

Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
Κλάδος Ασφάλειας
Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας
4ο Τμήμα Ταυτοτήτων & Αρχείων/Β
Π. Κανελλοπούλου 4
101 77 Αθήνα

Θέμα: Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες των ονοματεπωνυμικών στοιχείων των πολιτών στα δελτία αστυνομικής ταυτότητας και τα διαβατήρια

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνεται εκ νέου σε σας προκειμένου, εν τέλει, με τις δικές σας ενδεδειγμένες ενέργειες να διορθωθεί η αταξία που έχει δημιουργηθεί από την εφαρμοζόμενη σήμερα πρακτική αναφορικά με το ζήτημα της μεταγραφής με λατινικούς χαρακτήρες των ονοματεπωνυμικών στοιχείων των πολιτών στα δελτία αστυνομικής ταυτότητας και τα διαβατήρια τους. Η εφαρμοζόμενη σήμερα διαδικασία αφενός μεν προκαλεί μεγάλη ταλαιπωρία και ποικίλα προβλήματα στους ενδιαφερόμενους πολίτες, αφετέρου δε συνιστά περίπτωση κακοδιοίκησης και μη ορθή εφαρμογή της ισχύουσας διαδικασίας.

Ειδικότερα, ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο των εκ του νόμου 3094/2003 αρμοδιοτήτων του, έχει επί μακρόν ασχοληθεί με το ως άνω ζήτημα και σας έχει ήδη απευθύνει πλην συγκεκριμένων, επί τη βάσει ατομικών αναφορών, εγγράφων, δύο πορίσματα¹. Έκτοτε συνεχίζει να λαμβάνει αναφορές για τη μη ορθή εφαρμογή των, με την ίδια διατύπωση, Υπουργικών Αποφάσεων ΥΑ3021/19/53/2005-ΦΕΚ1440/Β'/18.10.2005 και ΥΑ3021/19/71-ΦΕΚ 2234/Β/4.10.2011, και δη για την καταστρατήγηση, από τις κατά τόπο αρμόδιες υπηρεσίες της Αστυνομίας, της άσκησης του δικαιώματος μεταγραφής των ονοματεπωνυμικών τους στοιχείων κατά παρέκκλιση από τον κανόνα ΕΛΟΤ, όπως, **ορθώς**, προβλέπεται στο άρθρο 2 του των εν λόγω ΥΑ. Και αυτό ενώ ήδη, σε συνέχεια της αρχικής 9/2010 γνωμοδότησης του ΝΣΚ, που προκλήθηκε από ερώτημα της ΕΛΑΣ, έχουν εκδοθεί:

- α) διορθωτική απόφαση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους²,
- β) αρκετές αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων³ και
- γ) Διεθνών Δικαστηρίων⁴.

Οι προαναφερόμενες αποφάσεις αποδεικνύουν αφενός μεν τα προβλήματα που δημιουργούνται εις βάρος των πολιτών όταν δεν γίνεται δεκτό το αίτημά τους για κατ' εξαίρεση διαφορετική γραφή με λατινικούς χαρακτήρες των ονοματεπωνυμικών τους στοιχείων, αφετέρου δε την μη τήρηση της τάξης και τη μη διασφάλιση της ομαλότητας των συναλλαγών των ενδιαφερομένων πολιτών με τη Διοίκηση, που είναι άλλωστε το ζητούμενο στην υιοθέτηση της όλης διαδικασίας, καθώς δεν υφίσταται ορθή εφαρμογή των ως άνω υπουργικών αποφάσεων, που βεβαίως υπερισχύουν των εγκυκλίων και των γνωμοδοτήσεων.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 των ως άνω ΥΑ

«Το επώνυμο, το όνομα και το όνομα πατέρα αναγράφονται και με λατινικούς χαρακτήρες, με μεταγραφή σύμφωνα με το πρότυπο ΕΛ.Ο.Τ. 743 που καθορίζεται από τη ΔΙΕΜ φ.06.5/Α12167 από 28-9-1983 απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως (Β'579). Τα ως άνω στοιχεία αναγράφονται κατά παρέκκλιση του προτύπου αυτού μετά από αίτημα του ενδιαφερόμενου, όπως αυτά είναι εγγεγραμμένα σε προηγούμενο ταξιδιωτικό έγγραφο ή άλλο έγγραφο ημεδαπής ή αλλοδαπής αρχής το οποίο ο αιτών

¹ Βλ. http://www.synigoros.gr/?i=human-rights.el.eggrafa_tautotitas

² Η με αρ. 401/2011, όπου το ΝΣΚ επιχειρηματολογεί ότι, για να καλυφθούν οι ανάγκες που προκύπτουν και απαιτούν την χρήση της παρέκκλισης που προβλέπουν οι ΥΑ, (το πραγματικό δηλαδή πρόβλημα των πολιτών), να υιοθετηθεί ο διαζευκτικός όρος OR μεταξύ των δύο αναγραφόμενων ονοματεπωνύμων. Εν προκειμένω όμως ο Συνήγορος του Πολίτη, όπως σας έχει ήδη γνωστοποιηθεί, θεωρεί ότι το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους εσφαλμένα εισηγήθηκε την υποχρεωτική αναγραφή των στοιχείων κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ 743 με ταυτόχρονη αναγραφή τους με τον αιτούμενο διαφορετικό τρόπο, διαχωριζομένων από τη διάζευξη "or", καθώς αυτή η καταχώριση δημιουργεί περισσότερα προβλήματα από αυτά που θεωρητικά θα έλυνε. Αυτό τεκμηριώνεται και από το παρόν έγγραφο μας..

³ Βλ. τις με Αρ.: 1/2013/ με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/373/21.1.2013, 26/2014 με αρ.πρωτ. Γ/ΕΞ/1399/28.2.2014, και 134/2014 με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4534-1/30.9.2014 Αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

⁴ Βλ. ενδεικτικά την με αρ. 61991J0168 απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά στην case C -168/91 Christos Konstantinidis v Stadt Altensteig

υποχρεούται να επιδείξει. Η αρχή έκδοσης τηρεί φωτοαντίγραφο του εγγράφου αυτού μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά.»

Συνοπτικά, χωρίς να επαναλάβουμε όσα ήδη σας έχουν επισημανθεί στα έγγραφα και τα πορίσματα της Αρχής μας, ή αυτά της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, σας παραθέτουμε, προς επίρρωση των ανωτέρω, το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η αναφερόμενη στην Αρχή μας κυρία [redacted], του [redacted] και της [redacted] σύζυγος του Γερμανικής υπηκοότητας κ. [redacted] και μητέρα της ανήλικης [redacted] δημότη Ζίτσας Ιωαννίνων και μονίμου πλέον κατοίκου Γερμανίας.

Συγκεκριμένα, στην κυρία [redacted] εκδόθηκε, από την Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Ιωαννίνων, νέα ταυτότητα, λόγω αλλαγής του επωνύμου της μετά το γάμο της, σύμφωνα με το σύστημα ΕΛ.Ο.Τ. Σε αυτήν η μεταγραφή του ονόματός της έγινε ως [redacted], το οποίο όμως δεν είχε καμία σχέση ούτε με την Ελληνική γραφή του ονόματός της ούτε με τη, σύμφωνα με το σύστημα ΕΛ.Ο.Τ στη Γερμανία, όνομα του συζύγου της που είναι [redacted], όπως έχει μεταγραφεί εκεί και όπως αναγράφεται στο πίσω μέρος της υπ' αρ. [redacted] ταυτότητας του. Ως εκ τούτου, η αναφερομένη ζήτησε, βάσει της δυνατότητας που της δίνει η προαναφερόμενη διάταξη, να της εκδοθεί νέα ταυτότητα με την μεταγραφή του ονόματός της ως [redacted] **ώστε να είναι σε συμφωνία με αυτό του συζύγου και της κόρης της.** Ωστόσο το αίτημά της δεν έγινε αποδεκτό. Αντί αυτού της εκδόθηκε (δεύτερη) ταυτότητα στην οποία η καταχώρηση του ονόματός της είναι [redacted] **OR [redacted]**. Αυτή όμως η καταχώρηση, την οποία, με έγγραφη δήλωσή της, εξαναγκάστηκε προσωρινά να αποδεχτεί για να αποκτήσει έγγραφο ταυτότητας, της δημιουργεί καθημερινά προβλήματα στις συναλλαγές της με υπηρεσίες στο εξωτερικό, **κυρίως από το γεγονός ότι από αυτήν δεν προκύπτει η συγγενειά της με την κόρη της.** Για το λόγο αυτό, μεταξύ άλλων, η αναφερόμενη ζήτησε την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, ώστε κατ' εφαρμογή των άνω ΥΑ, να μπορέσει να λάβει ταυτότητα όπου το όνομά της θα αναγράφεται χωρίς τη διπλή, με το OR, καταχώριση, δηλαδή απλά ως [redacted]

Άλλωστε και στις αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων που προαναφέρθηκαν, με ειδική μάλιστα αναφορά στην με αρ. 401/2011 γνωμοδότηση του ΝΣΚ,

⁵ Ούτως ή άλλως και για το ελληνικό όνομά της η μεταγραφή έγινε βάσει της προφοράς του ονόματός της και όχι με βάση τη γραφή του (όχι δηλαδή με δύο γγ, που θα ήταν gg, αλλά ng). Ωστόσο το ίδιο δεν ακολουθήθηκε για το όνομα του συζύγου της. Ενώ το δικό της όνομα στην ταυτότητα του συζύγου της μετεγράφηκε στη

και λαμβάνοντας υπόψη την με αρ.3021/22/6.7.2005 ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και Δημόσιας Τάξης (περί «*Δικαιολογητικά-έκδοση-τόπος-περιεχόμενο ενδείξεων διαβατηρίου*»), υπογραμμίζεται ότι η καταχώρηση με τη διπλή αναγραφή του ονόματος «...μπορεί να γίνει δεκτή μόνο στη περίπτωση που η διπλή αναγραφή στη μηχανικώς αναγνώσιμη ζώνη του διαβατηρίου είναι τεχνικά δυνατή...». Συνεπώς, η επίκληση των λόγων από τη Αστυνομία για την χωρίς παρέκκλιση αναγραφή του ονόματος, δηλαδή για την αποτελεσματικότερη διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, όχι μόνο δεν ευσταθούν αλλά αντιθέτως μάλλον δημιουργούν τέτοια προβλήματα τάξης και ασφάλειας καθώς και αλλοίωσης των στοιχείων του προσώπου. Η αφηρημένη, ή σε σύγκρουση με την πραγματική χρήση και ακρίβεια των στοιχείων, μεταγραφή του ονόματος του πολίτη, προκαλεί ζητήματα αμφισβήτησης της ταυτότητας του και εγείρει υπόνοιες παραβατικότητας. Παράλληλα δε, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί στις περιπτώσεις που αυτό δεν είναι μηχανικώς εφικτό αλλά και στις περιπτώσεις που ήδη η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων έχει αποφασίσει ότι δεν πρέπει να γίνεται (π.χ. αναγραφή ονόματος παιδιού).

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να υπογραμμιστεί και η ανάγκη συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών έκδοσης ταυτοτήτων και έκδοσης διαβατηρίων, πολλώ μάλλον όταν η ταυτότητα είναι προαπαιτούμενο για την έκδοση διαβατηρίου, ενώ τα στοιχεία της ταυτότητας είναι αυτά που θα αναγραφούν στο διαβατήριό. Ως εκ τούτου, το επιχείρημα που αναφέρεται στο με αριθ. πρωτ. 8201/30-5-511938 από 23.10.2014 έγγραφο του 4^{ου} Τμήματος ταυτοτήτων & Αρχείων Αθηνών, σύμφωνα με το οποίο «*Στα ισχύοντα δελτία ταυτότητας δεν υπάρχει μηχανικώς αναγνώσιμη ζώνη*» και επομένως, εν προκειμένω, δεν έχουν εφαρμογή οι ως άνω αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, δεν ευσταθεί. Και τούτο όχι μόνο διότι το σύστημα ταυτοτήτων ενδεχομένως συντόμως να εκσυγχρονιστεί μηχανικά αλλά κυρίως επειδή τα στοιχεία του προσώπου που περιέχονται στην ταυτότητα είναι αυτά που θα καταχωρηθούν και στο διαβατήριό του πολίτη.

Επομένως, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί η υφιστάμενη από το 2010 μη ορθή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας μόνο προβλήματα και ταλαιπωρία δημιουργεί στους ενδιαφερόμενους πολίτες, ενώ με κανένα τρόπο δεν διασφαλίζει την ακρίβεια μεταφοράς των στοιχείων τους, την τάξη και την ασφάλεια ως προς την ομοιομορφία και τη μοναδικότητα των στοιχείων αυτών των πολιτών.

Γερμανία όπως επέλεξαν οι Ελληνικές αρχές, το δικό του, στην δική της ταυτότητα, δεν μετεγράφηκε όπως αυτό είχε ήδη μεταγραφεί από τις Γερμανικές αρχές στην ταυτότητα του συζύγου της.

Ενόψει των ανωτέρω, και έχοντας υπόψη ότι στο με αριθ. πρωτ. 8201/30-5-511938 από 23.10.2014 έγγραφο του 4^{ου} Τμήματος ταυτοτήτων & Αρχείων Αθηνών αναφέρεται ότι «Η Διεύθυνση μας, με αφορμή την ουσιαστική δυσκολία που προκύπτει σε μεγάλο αριθμό πολιτών, ...θα προωθήσει σχετική νομοθετική ρύθμιση με δικαίωμα επιλογής στη σειρά τρόπου αναγραφής, αποκλειστικά για τα διπλά επώνυμα, ονόματα, δηλαδή να προηγείται η μεταγραφή των στοιχείων κατά τον τρόπο αναγραφής σε άλλο δημόσιο έγγραφο ...και στη συνέχεια να ακολουθεί η αναγραφή κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ 743, με τη μεσολάβηση μεταξύ των δύο μορφών γραφής, του διαζευτικού όρου OR.»

σας καλεί να μην προβείτε σε καμία ενέργεια που θα διατηρήσει την υφιστάμενη σύγχυση και αταξία, όπως εν μέρει προτείνεται ανωτέρω, αλλά αντιθέτως, να λάβετε τα δέοντα μέτρα για την εξάλειψη της αταξίας και των προβλημάτων που σήμερα δημιουργούνται από τη μη ορθή εφαρμογή του άρθρου 2 των ΥΑ ΥΑ3021/19/53/2005-ΦΕΚ1440/Β'/18.10.2005 και ΥΑ3021/19/71-ΦΕΚ 2234/Β/4.10.2011. Για το λόγο αυτό, σας παρακαλούμε να γίνει δεκτή η πρόταση της Αρχής για εφαρμογή της διάταξης όπως παραπάνω ορίζεται, χωρίς διαζευκτικό OR, ή διπλή αναγραφή, αλλά απλά όπως ορίζει η διάταξη, δηλαδή:

«Τα ως άνω στοιχεία αναγράφονται κατά παρέκκλιση του προτύπου αυτού μετά από αίτημα του ενδιαφερόμενου, όπως αυτά είναι εγγεγραμμένα σε προηγούμενο ταξιδιωτικό έγγραφο ή άλλο έγγραφο ημεδαπής ή αλλοδαπής αρχής το οποίο ο αιτών υποχρεούται να επιδείξει.

Καθ' όλη την διάρκεια εφαρμογής της ως άνω διάταξης η αταξία και τα προβλήματα για τους ενδιαφερόμενους πολίτες εμφανίσθηκαν όταν έπαψε να εφαρμόζεται η προβλεπόμενη παρέκκλιση, δηλαδή από το έτος 2010. Η απλή επαναφορά στην πρακτική της Διοίκησης της κατά γράμμα τήρησης της ισχύουσας σήμερα ως άνω διάταξης, ο Συνήγορος του Πολίτη κρίνει ότι, θα εξαλείψει τα υφιστάμενα προβλήματα και θα επανέλθει η χωρίς διαστρεβλώσεις και σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες, τάξη, στη αποτύπωση των στοιχείων των πολιτών στα έγγραφα ταυτότητας και διαβατηρίων. Επισημαίνουμε εδώ και το δικαίωμα του πολίτη στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, στο οποίο περιλαμβάνεται και η εντός ευλόγων ορίων επιλογή του ονόματος.

Τέλος, όσον αφορά το συγκεκριμένο πρόβλημα της κυρίας ο
Συνήγορος του Πολίτη σας καλεί να προβείτε στις δέουσες ενέργειες και συστάσεις προς την Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Ιωαννίνων, στην οποία κοινοποιείται το παρόν, ώστε να γίνει δεκτό το αίτημά της για μεταγραφή του ονόματός της χωρίς τη διπλή αναγραφή, δηλαδή με τρόπο που να είναι σε συμφωνία με αυτό του συζύγου της (το οποίο ήδη έχει μεταγραφεί

σύμφωνα με το σύστημα ΕΛ.Ο.Τ. στη Γερμανία) και της κόρης της, τουτέστιν ως

Σε αναμονή των ενεργειών σας, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας και σας δηλώνουμε ότι οι συνεργάτες μου κι εγώ παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη πληροφορία ή διευκρίνιση.

Με τιμή

Βασίλης Καρύδης
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Υπουργού Εξωτερικών
Βασ. Σοφίας 1,
106 71, ΑΘΗΝΑ
2. Γραφείο Υπουργού Εσωτερικών
Σταδίου 27,
10559, Αθήνα
3. Γενικό Γραμματέα Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής
Κύριο Άγγελο Συρίγο
Ευαγγελιστρίας 2,
105 63, ΑΘΗΝΑ
4. Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Ιωαννίνων
Γραφείο ταυτοτήτων
28^{ης} Οκτωβρίου 11
454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ
5. Κυρία